1 De què estem parlant?

Facultat de Matemàtiques i Estadística
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Les estadístiques es refereixen sovint a conceptes que no és evident què volen dir. A partir d'aquí, res no està clar.

EPIDEMIOLOGÍA *Estudio sobre tabaco y salud mental en EE UU*

La mitad de los cigarrillos los fuman personas con trastornos mentales

EL PAÍS, Barcelona

Las personas con un trastorno mental diagnosticable (un amplio espectro que incluye desde una depresión profunda, a cuadros más leves y transitorios, como trastornos de ansiedad) tienen el doble de probabilidades de fumar cigarrillos y, de hecho, fuman casi la mitad de todos los cigarrillos que se consumen. Es[illegible] en EE UU, según un[illegible] ta *JAMA* de la Asoci[illegible]

Para llegar a esta conclusión, el equipo de Karen Lasser, de la Facultad de Medicina de Harvard (EE UU), ha analizado las tasas de consumo y abandono del tabaco en personas adultas, con y sin trastornos mentales. Concretamente, han estudiado los datos de 4.411 personas de 15 a 54 años procedentes de la Encuesta Nacional de Comorbilidad, un estudio encargado por el Congreso sobre la prevalencia de los trastornos psiquiátricos en EE UU y desarrollado entre septiembre de 1991 y febrero de 1992.

"Hemos descubierto que las personas con trastornos mentales tienen aproximadamente el doble de probabilidades de fumar que el resto de las personas, descubrimiento que guarda coherencia con los estudios anteriores", escriben los autores.

Los investigadores también han descubierto que las personas que experimentaron un desorden mental en el último mes consumieron aproximadamente un 44,3% de los cigarrillos fumados por esta muestra representativa de la población general.

"Si extrapolamos nuestros resultados a toda la población de EE UU, calculamos que las personas con un desorden mental diagnosticable en el último mes consumen casi la mitad de los cigarrillos que se fuman en el país", escriben los autores.

"Nuestros descubrimientos ponen de relieve la importancia de centrar nuestros esfuerzos en la prevención y abandono del consumo sobre las personas con trastornos mentales", añaden.

Trastornos considerados

La definición de trastorno mental en el estudio abarca un amplio espectro de alteraciones. "Incluye depresión intensa, desorden bipolar, distimia, crisis de pánico, agorafobia, fobia social, fobia simple, desorden de ansiedad generalizado, dependencia del alcohol, dependencia de las drogas, personalidad antisocial, desórdenes de conducta y psicosis no afectiva. Es-

Trastornos considerados

La definición de trastorno mental en el estudio abarca un amplio espectro de alteraciones. "Incluye depresión intensa, desorden bipolar, distimia, crisis de pánico, agorafobia, fobia social, fobia simple, desorden de ansiedad generalizado, dependencia del alcohol, dependencia de las drogas, personalidad antisocial, desórdenes de conducta y psicosis no afectiva. Es-

El País, 28 novembre 2000

Què vol dir trastorns mentals?
Si la dependència de drogues es considera un trastorn mental, gairebé tothom que té l'hàbit de fumar pateix un trastorn mental!

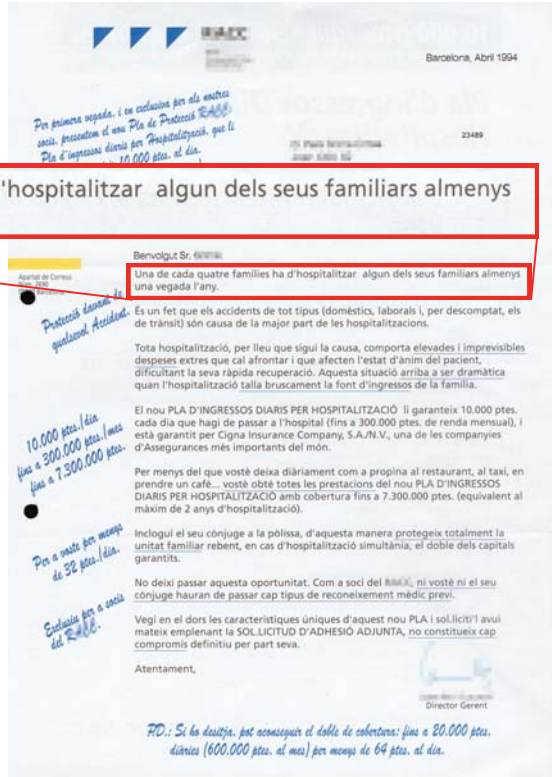

Barcelona, Abril 1994

Una de cada quatre famílies ha d'hospitalitzar algun dels seus familiars almenys una vegada l'any.

Benvolgut Sr.

Una de cada quatre famílies ha d'hospitalitzar algun dels seus familiars almenys una vegada l'any.

És un fet que els accidents de tot tipus (domèstics, laborals i, per descomptat, els de trànsit) són causa de la major part de les hospitalitzacions.

Tota hospitalització, per lleu que sigui la causa, comporta elevades i imprevisibles despeses extres que cal afrontar i que afecten l'estat d'ànim del pacient, dificultant la seva ràpida recuperació. Aquesta situació arriba a ser dramàtica quan l'hospitalització talla bruscament la font d'ingressos de la família.

El nou PLA D'INGRESSOS DIARIS PER HOSPITALITZACIÓ li garanteix 10.000 ptes. cada dia que hagi de passar a l'hospital (fins a 300.000 ptes. de renda mensual), i està garantit per Cigna Insurance Company, S.A./N.V., una de les companyies d'Assegurances més importants del món.

Per menys del que vostè deixa diàriament com a propina al restaurant, al taxi, en prendre un cafè... vostè obté totes les prestacions del nou PLA D'INGRESSOS DIARIS PER HOSPITALITZACIÓ amb cobertura fins a 7.300.000 ptes. (equivalent al màxim de 2 anys d'hospitalització).

Inclogui el seu cònjuge a la pòlissa, d'aquesta manera protegeix totalment la unitat familiar rebent, en cas d'hospitalització simultània, el doble dels capitals garantits.

No deixi passar aquesta oportunitat. Com a soci del [illegible], ni vostè ni el seu cònjuge hauran de passar cap tipus de reconeixement mèdic previ.

Vegi en el dors les característiques úniques d'aquest nou PLA i sol·liciti'l avui mateix emplenant la SOL.LICITUD D'ADHESIÓ ADJUNTA, no constitueix cap compromís definitiu per part seva.

Atentament,

Director Gerent

PD.: Si ho desitja, pot aconseguir el doble de cobertura: fins a 20.000 ptes. diàries (600.000 ptes. al mes) per menys de 64 ptes. al dia.

Què vol dir família?
És tothom qui viu en una mateixa casa? O també s'inclouen avis i àvies, oncles i ties, cosins i cosines, etc.
Si és la segona opció, que inclou molta més gent, tampoc és tant sorprenent l'afirmació...

Que no quedi clar de què estem parlant (o que sigui difícil entendre-ho) pot portar problemes. Moltes persones tenien dificultats per omplir sense errors els fulls del cens.

De fet, aquest titular també és una mica "confús". Què vol dir aquí error? Un 99% dels formularis contenen errors, o el 99% de les dades són errònies?

el Periódico dl. 10

Els confusos fulls del cens causen un 99% d'errors

El Periódico, 10 desembre 2001

Què?

8 ¿Suele usar este hogar otra vivienda (ya sea en propiedad, alquiler o cedida gratis) en vacaciones, fines de semana, como segunda residencia...?
☐ SI ☐ NO (pase a 11)

9 ¿Dónde está esa segunda vivienda? (si usa más de una, refiérase a la más utilizada)
☐ En este municipio
☐ En otro municipio:
Municipio

DUBTES ENTRE LA LLAR I LA FAMÍLIA
L'INE es refereix a «aquesta llar» com a la família. No obstant, molts ciutadans es confonen i creuen que fa referència a la casa en què viuen. L'INE vol saber si la família té una segona residència, però molts entenen que se'ls pregunta si lloguen casa seva en determinades èpoques.

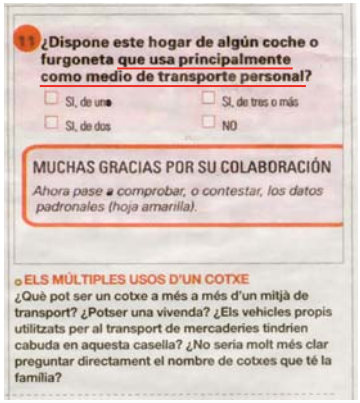

11 ¿Dispone este hogar de algún coche o furgoneta que usa principalmente como medio de transporte personal?
☐ SI, de uno ☐ SI, de tres o más
☐ SI, de dos ☐ NO

MUCHAS GRACIAS POR SU COLABORACIÓN
Ahora pase a comprobar, o contestar, los datos padronales (hoja amarilla).

ELS MÚLTIPLES USOS D'UN COTXE
¿Què pot ser un cotxe a més a més d'un mitjà de transport? ¿Potser una vivenda? ¿Els vehicles propis utilitzats per al transport de mercaderies tindrien cabuda en aquesta casella? ¿No seria molt més clar preguntar directament el nombre de cotxes que té la família?

Alguns conceptes sobre els que es fan moltes "estadístiques" i que no sempre està clar el que volen dir:

- **Salut mental.**
- **Compatibilitat de parella.**
- **Pobresa.**
- **Popularitat política.**
- **Intel·ligència.**

Pere Grima Cintas, Lluís Marco Almagro